

Workshops Financial Control voor Raadsleden

Je bent raadslid, je wilt sturen en controleren, maar je verzuipt in de stukken. Je wilt overzicht. Dat moet je hebben op de terreinen waarin je je hebt gespecialiseerd; dat moet je ook hebben in 'het geheel'. Dan hebben we het over de financiële huishouding van de gemeente, over de budgetcyclus, de bedrijfsvoering etc. De raad wordt geacht hier kaders te stellen. Als hoogste orgaan heeft hij de eindverantwoordelijkheid voor 'alles'. Maar hoe kan dat worden waargemaakt? Inzicht en overzicht zijn hier de toverwoorden. Door middel van een aantal workshops kunnen wij u op weg helpen om dit inzicht en overzicht te krijgen.

Elke workshop duurt twee avonden, en wordt op maat gemaakt. U kunt als voltallige raad of een deel daarvan deelnemen aan een enkele workshop, maar ook aan de hele reeks, met een aantrekkelijke korting. De workshops worden op locatie gegeven.

Het beheersen van de financiën

Zonder geld kan de gemeente niets. De raad gaat over het geld en is dus allesbepalend. Bij de begroting maakt de raad keuzes over de beschikbaarheid van middelen en over de inzet daarvan. Om dit goed te kunnen is het niet alleen nodig dat hij de financiën doorziet, maar ook dat hij de spelregels van het budgetrecht beheerst. Bij de jaarstukken neemt de raad verantwoording af. Dat kan hij alleen als hij de inhoud van de jaarrekening doorgrondt en weet aan welke eisen een goede verantwoording moet voldoen. Kortom, als hoeder van het geld van de belastingbetaler moet de raad een heleboel weten en doorgronden. Pas als een bepaalde basiskennis aanwezig is, staat de weg open naar het stellen van scherpe en goede vragen. Wij hebben jarenlange ervaring met het lezen en interpreteren van begrotingen en jaarstukken en weten dat er heel vaak sprake is van een zekere onleesbaarheid. Het ligt dus niet altijd aan het raadslid als hij het even niet weet.

In deze workshop van twee avonden laten we u eerst intensief kennismaken met de financiële basisbegrippen zoals lasten en baten, investeringen, afschrijvingen, reserves en voorzieningen. De tweede avond gaan we in op specifieke vragen en onderwerpen, in te brengen door de deelnemers.

Effectief gebruik van budgetrecht

Een van de belangrijkste rechten van de raad is het budgetrecht. De raad is de baas over het geld dat de gemeente ter beschikking heeft en stuurt met zijn begroting op de relatie middelen-prestaties-effecten. Hoe de begroting er moet zien is op hoofdlijnen wettelijk geregeld. Of het budgetrecht in de praktijk uitwerkt zoals de wetgever het bedoeld heeft, hangt af van de rolopvatting van de raad. Als de raad hoge ambities heeft met zijn budgetrecht kan hij zich heel veel zeggenschap verwerven, als hij te weinig ambities heeft, domineert het college en loopt hij achter de feiten aan. Onze ervaring is dat er voor gemeenteraden nog veel aan invloed te winnen is. Wij hebben inmiddels vele raden op dit punt geholpen. Wij doen dat aan de hand van begrotingsprogramma's.

In deze workshop van twee avonden leert u eerst de essentie van het budgetrecht en de functies van de begroting. In de tweede avond oefenen we met het in kaart brengen van programmadoelen en het benoemen van effect-indicatoren en prestatie-indicatoren.

Sturen met de financiële verordening

Met behulp van een degelijke financiële verordening kan de raad zijn positie als budgethouder aanzienlijk versterken. Hij kan aangeven hoe hij wil dat de begroting en de jaarstukken er uit zien en wat de kwaliteit van de informatie in deze belangrijke stuk dient te zijn. Ook voor diverse specifieke onderdelen zoals investeringen en grondbeleid kan hij regels vaststellen. Op deze wijze kan hij de dominante rol in de budgetcyclus gaan spelen die van hem wordt verwacht. De verordening is een wezenlijk hulpmiddel voor de raad om zijn kaderstellende en controlerende rol te versterken. Serieus omgaan met het belastinggeld van de burger vraagt serieus nadenken over de sturende werking van de spelregels die daarvoor de condities creëren. Die spelregels verdienen een wettelijke basis in een verordening. Wij hebben diverse gemeenteraden geholpen om hun ambities als hoogste budgethouder te vertalen in een sterke financiële verordening.

In deze workshop van twee avonden zetten we eerst het thema neer, aan de hand van uw specifieke vragen. In de tweede avond zoomen we nader in op de belangrijkste van die vragen en bieden we handreikingen voor uw financiële verordeningen.

Vat op grondbeleid

Voor veel raadsleden is grondbeleid een moeilijk onderwerp. De financiële kant van grondexploitatie is ingewikkeld. Veel cijfers en moeilijke rekensommen, schijnbaar alleen voor specialisten toegankelijk. De relatie tussen wat de gemeente wil en doet met grond en wat de gemeente wil en doet op het gebied van wonen, economie en ruimtelijke ontwikkeling zou eigenlijk duidelijk moeten worden uit de programmabegroting, maar de praktijk is in de meeste gemeenten anders. Een goede analyse van uw programmabegroting, uw jaarrekening en uw afzonderlijke rapportages over het grondbedrijf leiden tot een oordeel over de informatiewaarde van deze documenten en wijzen u de weg om tot een optimale informatiestroom te komen.

In deze workshop van twee avonden geven we eerst een uiteenzetting over de informatiewaarde van de diverse documenten, en wisselen we kennis en ervaring uit. Daarbij inventariseren wij op een systematische wijze uw vragen op dit complexe terrein. Op de tweede avond zoomen wij in op deze vragen en bieden we aangrijpingspunten waar u zelf mee aan de slag kunt.

Verbonden partijen in beeld

Verbonden partijen zijn zelfstandige organisaties die gemeentelijke taken uitvoeren. Het kan gaan om publiekrechtelijke organisaties – zoals een gemeenschappelijke regeling voor de uitvoering van de sociale werkvoorziening – en om privaatrechtelijke organisaties – zoals een CV voor het bouw- en woonrijp maken van grond. Er zijn talrijke juridische vormen denkbaar. De relaties kunnen complex zijn. Aansturing van verbonden partijen is zaak van het College. De raad heeft tot taak hiervoor kaders stellen. Tevens is het aan de raad om te controleren of de taakuitoefening door partijen voldoet aan eisen van rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid. Dit is de theorie. De praktijk is dat verbonden partijen voor raadsleden vaak ‘ver weg’ zijn. Tegelijkertijd neemt het aantal verbonden partijen toe. De risico’s van het sturen op afstand worden groter. Wij hebben diverse onderzoeken gedaan die tot doel hadden de bestuurlijke relaties tussen de gemeente en zijn samenwerkingspartners meer inzichtelijk te maken. Onze ervaringen willen wij graag delen.

In deze workshop van twee avonden brengen we eerst de sturingsrelaties met verbonden partijen in beeld. In de tweede avond worden uw concrete vraagstukken op dit terrein verder uitgediept.

Wie zijn wij?

De workshops worden begeleid door Louis Dolmans en Jan de Jonge.

Louis Dolmans heeft jarenlang gewerkt als onderzoeker, onderzoeksmanager, concerncontroller en middenmanager. Sinds tien jaar werkt hij vanuit zijn eigen bureau, Dolmans Opleiding en Onderzoek. Hij ondersteunt gemeenteraden om hun budgetrecht weldoordacht in te vullen, en laat niet na hen daarbij de spiegel voor te houden. Voorbeelden van recent door hem uitgevoerde onderzoeken zijn: de invulling van het budgetrecht van de raad van Lelystad; de kwaliteit van de programmabegroting van Den Haag; verbonden partijen Gorinchem en grondbeleid Haarlemmermeer.

Jan de Jonge is bedrijfskundige met vijftien jaar ervaring als organisatieontwikkelaar binnen de overheid. Hij heeft diverse publicaties op zijn naam op het gebied van organisatieontwikkeling en sturing en control. Hij werkte onder meer voor de gemeenten Enschede, Groningen, Den Helder, Borne en Hoogeveen. Hij richt zich vanuit zijn eigen bureau, TCG-groep, op het organiseren van hoogwaardige conferenties, workshops en trainingen, met name voor de (gemeentelijke) overheid.

Meer informatie of aanmelden?

Stuur het aanmeldingsformulier op, ga naar www.tcg-groep.nl of neem contact op met:

Jan de Jonge van TCG-groep; jdejonge@tcg-groep.nl, 06 – 55 706 437 of

Louis Dolmans van Dolmans Opleiding en Onderzoek, l.dolmans@wxs.nl, 06 – 50 667 900.

Dolmans Opleiding en Onderzoek
De Pas 4
6681 KC Bommel
0481 – 451 111
www.dolmans.org

TCG-groep
Postbus 1602
9701 BP Groningen
050 – 311 26 55
www.tcg-groep.nl

Aanmeldingsformulier

Neem s.v.p. contact met mij op; wij hebben belangstelling voor de volgende in-company workshop(s)-op-maat:

- Het beheersen van de financiën
- Effectief gebruik van budgetrecht
- Sturen met de financiële verordening
- Vat op grondbeleid
- Verbonden partijen in beeld

Mevr/dhr :

Functie:

Gemeente:

Postadres:

Postcode : Plaats:

Telefoon: E-mail:

Handtekening:.....

Voor een in-company workshop op maat van twee avonden hanteren wij de volgende prijzen:

- 1 workshop: € 1750,- excl. btw
- 2 workshops: € 3200,- excl. btw, dit is € 1600 per workshop
- 3 workshops: € 4350,- excl. btw, dit is € 1450 per workshop
- 4 workshops: € 5200,- excl. btw, dit is € 1300 per workshop
- 5 workshops: € 5750,- excl. btw, dit is € 1150 per workshop

**U kunt dit inschrijfformulier zenden aan: TCG, Postbus 1602, 9701 BP Groningen
of faxen naar: 050 – 311 46 44. U kunt zich ook aanmelden via www.tcg-groep.nl.**
